

Л. Мех
О. Мешко

L. Mekh
O. Mieshko

ІНОЗЕМНИЙ КАПІТАЛ В БАНКІВСЬКІЙ СИСТЕМІ РЕСПУБЛІКИ БІЛОРУСЬ

FOREIGN CAPITAL IN BANKING SYSTEM OF THE REPUBLIC OF BELARUS

У статті розглянуто історичні, правові та економічні питання допуску іноземного капіталу в банківську систему Республіки Білорусь, визначено місце іноземних банків у структурі активів і капіталу банківської системи Республіки Білорусь. Проаналізовано ефективність роботи іноземних банків і доведено, що активи, які належать державі, демонструють більш низьку ефективність своєї роботи, ніж іноземні банки, що прийшли на фінансовий ринок Білорусі в останні роки.

Ключові слова: іноземний капітал, лібералізація, банківська система, Республіка Білорусь, іноземний банк, ефективність.

Актуальність проблеми. Посилення взаємної економічної залежності всіх країн веде до розширення сфери міжнародних фінансових відносин, зростання обсягу операцій на фінансових ринках, збільшення валютних потоків з одних країн в інші. Найбільш суттєвих проявів фінансова глобалізація набула в розвитку банківського сектора.

Республіка Білорусь відноситься до країн з помірно ліберальною політикою щодо доступу іноземного капіталу: білоруське законодавство не містить серйозних обмежень для діяльності в країні іноземних банків. Разом з тим, західні фінансові інститути домагаються ще більшої лібералізації фінансового ринку Республіки Білорусь, а білоруське банківське співтовариство традиційно демонструє протекціоністські погляди.

У цьому аспекті особливої актуальності набуває дослідження сучасних тенденцій експансії іноземного банківського капіталу в банківську систему Республіки Білорусь.

Аналіз останніх джерел досліджень і публікацій. Дослідженню економічних і правових питань допуску іноземного капіталу до національних банківських систем присвячені роботи Д. Блекуелла, Дж. Бейлі, М. Гольдстайна, Дж. Деніела, Д. Кідуелла, Й. Кордеса, Ф. Ліса, Л. Мауера, С. Парді, Р. Петерсона, Л. Радеба, А. Райана, П. Роуза, П. Руффіні, П. Тернера, П. Хонена, У. Шарі, М. Енга.

Окремі питання функціонування іноземних банків у Республіці Білорусь висвітлені в роботах А. Абалкіної, О. Авдоніна, С. Пасеко, Д. Мухи, Т. Шаврук. Однак відсутні комплексні дослідження сучасних тенденцій експансії іноземного банківського капіталу в банківську систему Республіки Білорусь.

Мета статті – вивчити сучасні тенденції та ефективність іноземного капіталу в банківській системі Республіки Білорусь.

Викладення основного матеріалу дослідження. З переходом Білорусі до ринкової економіки законодавчо була оформлена можливість заснування кредитних організацій з іноземними інвестиціями. Закон «Про банки і банківську діяльність в Республіці Білорусь», що діяв у країні протягом 1990-х рр., передбачав створення банків зі 100 % участю іноземного капіталу, спільних кредитних організацій, філій і представництв банків-нерезидентів. Існуючий режим допуску іноземного капіталу до банківської системи передбачав створення філій, заснування яких найчастіше заборонялося в країнах з перехідною економікою.

Відносно банків, контрольованих нерезидентами, в Білорусі були передбачені підвищені вимоги до мінімального розміру статутного капіталу. Якщо для комерційних банків мінімальний розмір був встановлений у розмірі 2 млн. ЕКЮ, то стосовно банків з часткою нерезидентів у статутному капіталі, що перевищує 20 %, – 5 млн. ЕКЮ.

Ліміти на участь іноземного капіталу в банківській системі в 1990-і роки не були передбачені, проте на зарубіжних інвесторів також поширювалася норма, відповідно до якої частка одного акціонера (приватного білоруського або іноземного) в статутному капіталі не повинна перевищувати 35 %. Таке обмеження вимагало від інвесторів створювати партнерство або консорціум для отримання контролю над кредитною організацією.

У цей період приплив іноземного банківського капіталу був обмеженим. У 1990-х – на початку 2000-х років відзначалися лише поодинокі випадки проникнення іноземних кредитних організацій на

ринок банківських послуг. За даними Національного банку Республіки Білорусь, на початок 2000 р частка іноземного капіталу в сукупному статутному фонді банківської системи становила близько 4 %.

В цілому, в 1990-і рр. в республіці сформувалася банківська система, основу якої становлять кілька державних банків. Вони домінують на національному ринку банківських послуг за часткою як у сукупному статутному капіталі, так і в сукупних активах. Фактично банківська система Білорусі схожа з китайською, де основною ланкою виступають чотири державні банки.

Починаючи з 2000-х рр., політика щодо іноземних банків змінюється. Особливість білоруської моделі в цей період полягала в контрольованому допуску кредитних організацій за участю нерезидентів. У 2001 р. в країні була введена 25 % квота на участь іноземного банківського капіталу. Відповідно до прийнятого Банківського кодексу Республіки Білорусь [1], який замінив раніше діючий Закон «Про банки і банківську діяльність в Республіці Білорусь», квота на участь іноземного капіталу встановлюється Національним банком за погодженням з президентом республіки. Вона розраховується як відношення статутного капіталу, сформованого за рахунок нерезидентів, і статутного фонду дочірніх банків іноземних кредитних організацій до сукупного статутного капіталу банківської системи.

Білорусь змінила також організаційно-правові форми участі іноземного капіталу в національній банківській системі. Так, зарубіжні банки мають право створювати дочірні банки і представництва, але функціонування філій банків-нерезидентів заборонено. У новій редакції Банківського кодексу заснування філій банків-нерезидентів також не передбачено.

У 2002 – 2004 рр. в Білорусі було зареєстровано цілий ряд банків, контрольованих нерезидентами (табл. 1).

Таблиця 1

Реєстрація банків за участю нерезидентів у Білорусі в 2002 – 2004 рр.

Банк	Частка іноземного капіталу, %	Рік
Астанаексімбанк	100	2002
ЛОРОБанк	100	2002
УБС Банк	100	2002
Міжнародний резервний банк	95	2002
Міжнародний банк економічного співробітництва	100	2003
Белросбанк	95	2003
Ратон	95	2003
ІнвестПромБанк	100	2004
СОМ-БелБанк	100	2004

Джерело: складено на підставі звітів про виконання основних напрямів грошово-кредитної політики Республіки Білорусь за 2002 – 2004 рр.

І якщо в 1990-х роках кредитні організації за участю нерезидентів створювалися як спільні, то в 2000-і роки – з майже 100 % іноземними інвестиціями. З середини першого десятиліття ХХІ ст. політика Білорусі щодо іноземних банків знову змінюється – допуск їх до національної банківської системи стає ширшим.

По-перше, змінився спосіб входження іноземних банків на білоруський ринок банківських послуг, який тепер полягав у купівлі вже існуючих кредитних організацій. Так, у 2003 р. Райффайзенбанк придбав пакет акцій Пріорбанку і збільшив частку в статутному капіталі. У 2008 р. Банк Грузії поглинув Білоруський народний банк. У тому ж році ліванський банк Франсабанк придбав білоруський «Золотий талер».

По-друге, Меморандум про економічну та фінансову політику Республіки Білорусь, підготовлений у зв'язку із запитом про надання фінансової підтримки з боку Міжнародного валютного фонду, припускав проведення часткової приватизації білоруської банківської системи, в якій домінує державний капітал. Зокрема, передбачався продаж контрольного пакета акцій двох державних кредитних організацій (Белпромбудбанку і Белінвестбанку) і міноритарних пакетів Белорусбанку і Белагропромбанку. До середини 2012 р. тільки Белпромбудбанк був проданий стратегічному інвесторові – російському Сбербанку.

По-третє, змінилися законодавчі обмеження на допуск нерезидентів на національний банківський ринок. Так, у 2008 р. була збільшена квота на участь кредитних організацій з іноземним капіталом у банківській системі Білорусі з 25 до 50 %.

По-четверте, фінансова інтеграція в рамках Єдиного економічного простору в перспективі змушить Білорусь лібералізувати режим допуску російських і казахстанських банків на національний ринок. Зокрема, центральні банки Росії та Білорусі вже підписали угоду про взаємний допуск національних банків на валютні ринки один одного на умовах не менш сприятливих, ніж для місцевих кредитних організацій [9].

Таким чином, частка іноземних інвестицій у сукупному статутному капіталі банківської системи Білорусі збільшилася з 4,0 % на початок 2000 р. до 14,5 % на початок 2012 р. Найбільші темпи зростання були зареєстровані в період гострої фази фінансової кризи, коли материнські банки були змушені збільшувати статутний капітал своїх дочірніх установ у Білорусі.

На території Республіки Білорусь на 1 січня 2016 р перебувало п'ять представництв іноземних банків: Commerzbank AG (Німеччина), АТ банк SNORAS (Литва), АТ Rietumu Banka (Латвія), АТ Trasta komercbanka (Латвія), ЗАТ «ЮніКредит Банк» (Російська Федерація). Білоруськими банками відкрито за кордоном дев'ять представництв, зокрема ВАТ «Белагропромбанк» має представництво в Італії, ВАТ «АСБ Беларусбанк» – в Китаї [13].

Іноземний капітал присутній у статутних фондах 21 банку. При цьому в 16 банках частка участі іноземних інвесторів у статутному фонді перевищувала 50 % (у п'яти з них вона становила 100 %).

Країнами походження іноземного капіталу в банківській системі Білорусі виступають Росія, Австрія, Кіпр, Великобританія, Україна, Нідерланди, Люксембург, Казахстан, Швейцарія, Іран, Латвія, Ірландія, США, Чехія та інші [13].

Станом на 2016 р. банківський сектор Білорусі включає 24 банки (не рахуючи регулятора). Стосовно інституційних характеристик банківської системи Республіки Білорусь, дані про форму власності і сукупний розмір статутного фонду білоруських банків представлені в табл. 2.

Таблиця 2

Інституційні характеристики банківської системи Республіки Білорусь

01.01.2012					01.01.2013				
Кількість банків					Кількість банків				
	ДБ	ІБ	ПБ	БС		ДБ	ІБ	ПБ	БС
ВБ	3	1	0	4	ВБ	3	2	0	5
СБ	0	7	0	7	СБ	0	5	0	5
МБ	1	15	4	20	МБ	1	16	5	22
БС	4	23	4	31	БС	4	23	5	32
Статутний фонд (млрд. руб.)					Статутний фонд (млрд. руб.)				
27648,6					29844,9				
01.01.2014					01.01.2015				
Кількість банків					Кількість банків				
	ДБ	ІБ	ПБ	БС		ДБ	ІБ	ПБ	БС
ВБ	3	2	0	5	ВБ	3	2	0	5
СБ	0	6	0	6	СБ	1	4	0	5
МБ	1	14	5	20	МБ	1	14	6	21
БС	4	22	5	31	БС	5	20	6	31
Статутний фонд (млрд. руб.)					Статутний фонд (млрд. руб.)				
31800,6					33615,9				
01.01.2016									
Кількість банків									
	ДБ	ІБ	ПБ	БС					
ВБ	3	2	0	5					
СБ	1	4	0	5					
МБ	1	10	5	16					
БС	5	16	5	26					
Статутний фонд (млрд. руб.)									
44848,0									

ДБ – банки з переважною часткою в статутному фонді державних органів і юридичних осіб, заснованих на державній формі власності;

ІБ – банки з переважною часткою в статутному фонді іноземного капіталу;

ПБ – банки, які не увійшли в групи ДБ і ІБ;

ВБ – великі банки, питома вага активів яких перевищує 5% від сукупних активів банківського сектора;

СБ – середні банки, питома вага активів яких перевищує 5% від активів банків, що не увійшли до групи КБ;

МБ – малі банки, які не увійшли в групи ВБ і СБ Республіки Білорусь.

Примітка – Джерело: власна розробка на підставі річних звітів Національного банку Республіки Білорусь

Джерело: складено на підставі джерел [4–8].

Як видно з табл. 2, протягом аналізованого періоду загальна кількість банків практично не змінилася. Винятком можна вважати 2013 р. коли загальна кількість банків у банківській системі республіки становила 32, і 2015 р., коли загальна кількість банків становила 26.

Також несуттєві зміни відбулися і в структурі банківського сектора. Так, кількість банків з переважною участю в статутному фонді державних органів і юридичних осіб, заснованих на державній формі власності, в період 2011 – 2013 рр. не змінилася і становила 4, а за останні два роки відбулося їх збільшення на 1 банк.

Кількість банків з переважною часткою в статутному фонді іноземного капіталу поступово зменшувалася, в період 2011 – 2015 рр. вона зменшилася на 7 банків. Також зміни відбулися в кількості інших банків, що не увійшли в попередні групи, – в 2011 р в Республіці Білорусь було 4 такі банки, в період 2012 – 2013 рр., а також в 2015 р. – 5 банків, а в 2014 р. – 6 банків.

Далі вивчимо динаміку активів іноземних банків та їх питому вагу в структурі активів банківської системи Республіки Білорусь (табл. 3).

Таблиця 3

Динаміка активів іноземних банків та їх питома вага в структурі активів банківської системи Республіки Білорусь станом на початок року

	01.01.2011	01.01.2012	01.01.2013	01.01.2014	01.01.2015	01.01.2016
Активи, млрд. руб.	35428,9	86558,1	108575,2	138212,3	161528,3	200010,3
Питома вага,	27,75	33,63	34,17	35,2	33,76	32,27

Джерело: складено на підставі джерел [4–8].

Аналіз даних таблиці показав, що активи іноземних банків за період 2011 – 2015 рр. зросли в 5,6 разу і становили 200 010,3 млрд. руб. При цьому їх питома вага в структурі активів банківської системи Республіки Білорусь зросла з 27,75 до 32,27 %. Тобто іноземні банки зміцнили свої позиції в банківській системі Республіки Білорусь.

Аналогічна ситуація спостерігається в динаміці капіталу іноземних банків і його питомої ваги в структурі капіталу банківської системи Республіки Білорусь (табл. 4).

Таблиця 4

Динаміка капіталу іноземних банків і його питомої ваги в структурі активів банківської системи Республіки Білорусь станом на початок року

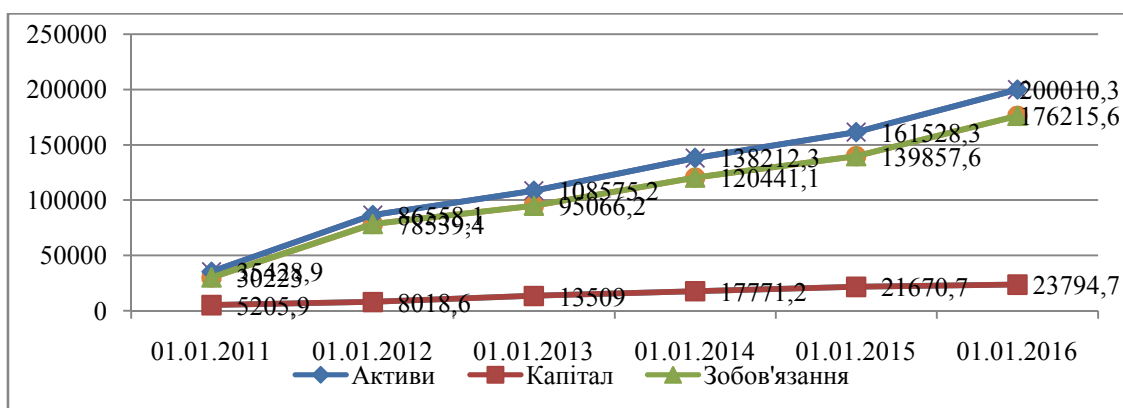
	01.01.2011	01.01.2012	01.01.2013	01.01.2014	01.01.2015	01.01.2016
Капітал, млрд. руб.	5205,9	8018,6	13509,0	17771,2	21670,7	23794,7
Питома вага, %	22,89	22,29	29,62	32,42	33,99	29,94

Джерело: складено на підставі джерел [4–8].

Капітал іноземних банків за 2011 – 2015 рр. зріс у 4,6 разу і становив 23 794,7 млрд. руб. При цьому питома вага капіталу іноземних банків зросла з 22,89 до 29,94 %.

Наочно динаміку активів, капіталу і зобов'язань іноземних банків зображено на рис. 1.

Таким чином, незважаючи на те, що кількість банків з переважною часткою в статутному фонді іноземного капіталу поступово зменшувалася, питома вага активів, капіталу і зобов'язань поступово збільшується.

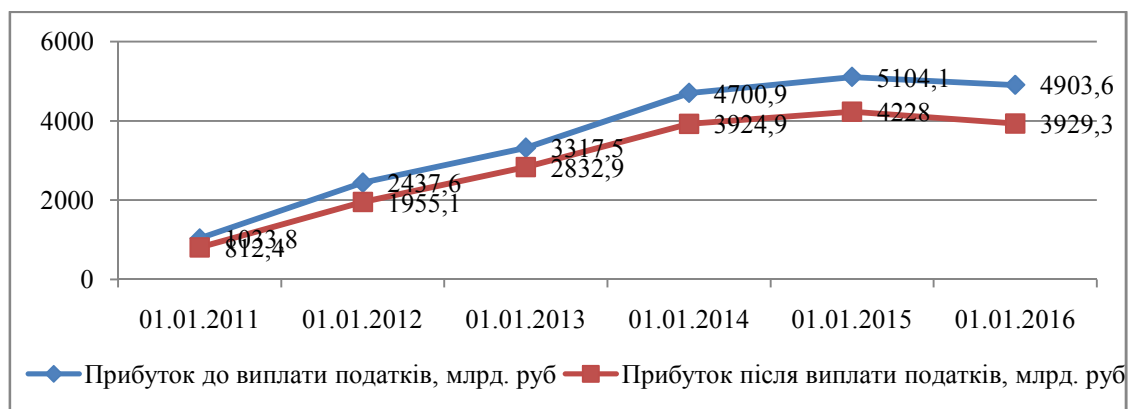

Рис. 1. Динаміка активів, капіталу і зобов'язань іноземних банків у банківській системі Республіки Білорусь

Джерело: складено на підставі джерел [4–8].

Далі перейдемо до аналізу ефективності діяльності іноземних банків.

Рис. 2. наочно демонструє збільшення прибутку іноземних банків до і після виплати доходів, хоча в 2015 р. спостерігається незначне зниження порівняно з попереднім роком.

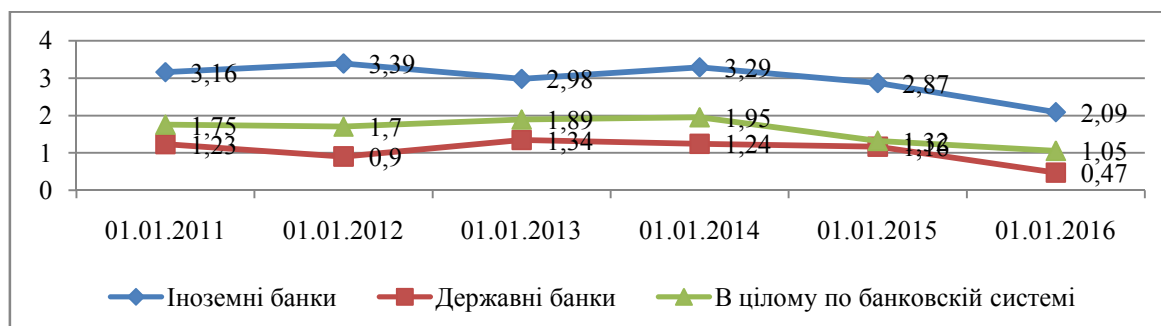

Рис. 2. Динаміка прибутку іноземних банків до виплати податків і після виплати

Джерело: складено на підставі джерел [4–8].

Оскільки абсолютні показники прибутковості не повною мірою характеризують ефективність діяльності, проаналізуємо відносні показники ефективності діяльності іноземних банків порівняно з державними і в цілому по банківській системі Республіки Білорусь.

Рентабельність активів (return on assets, ROA) в динаміці за шість років зображено на рис. 3.

Рис. 3. Динаміка ROA іноземних банків після сплати податків

Джерело: складено на підставі джерел [4–8].

Станом на 01.01.2016 р. ROA іноземних банків становить 2,09 %, що в 2 рази вище, ніж в цілому по банківській системі, і в 4,4 рази вище, ніж у державних банках. Протягом останніх двох років

спостерігається зниження показника ROA як іноземних банків, так в цілому по банківській системі і державних банках. Але протягом усього досліджуваного періоду показник ROA в іноземних банках значно вищий, ніж в цілому по банківській системі і державних банках, що свідчить про ефективність діяльності іноземних банків.

Рентабельність власного капіталу (Return On Entity, ROE) в динаміці за шість років зображено на рис. 4.

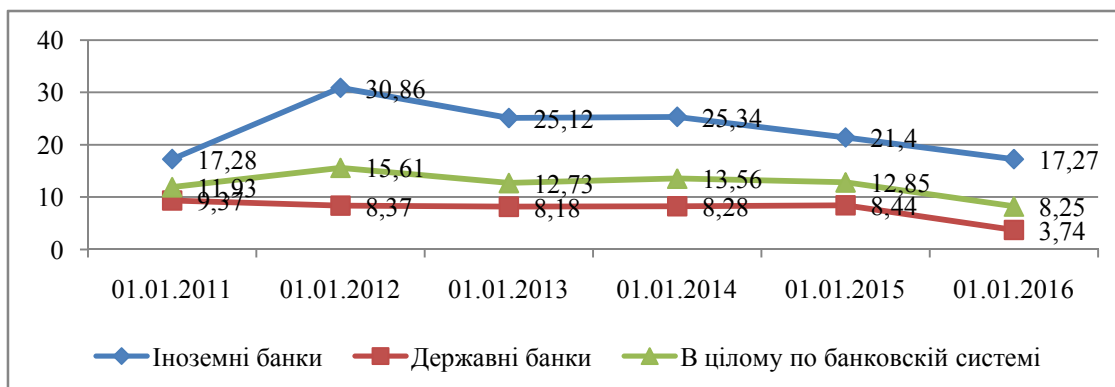

Рис. 4. Динаміка ROE іноземних банків після сплати податків

Джерело: складено на підставі джерел [4–8].

Станом на 01.01.2016 р ROE іноземних банків становить 17,27%, що в 2,1 разу вище, ніж у цілому по банківській системі, і в 4,6 разу вище, ніж у державних банках. Протягом останніх двох років спостерігається зниження показника ROE як іноземних банків, так в цілому по банківській системі і державних банках. Але протягом усього досліджуваного періоду показник ROE в іноземних банках значно вищий, ніж у цілому по банківській системі і державних банках, що свідчить про ефективність діяльності іноземних банків.

Рентабельність банківських послуг представлено в табл. 5.

Таблиця 5

Рентабельність банківських послуг іноземних банків після сплати податків у банківській системі Республіки Білорусь станом на початок року

	01.01. 2011	01.01. 2012	01.01. 2013	01.01. 2014	01.01. 015	01.01. 2016
Іноземні банки	19,49	6,56	9,75	13,12	8,52	5,17
Державні банки	9,09	2,32	4,31	3,26	2,3	0,92
В цілому по банківській системі	12,18	3,99	6,14	5,84	3,98	2,18

Джерело: складено на підставі джерел [4–8].

Рентабельність банківських послуг в іноземних банках на 01.01.2016 р. становила 5,17 %, що значно нижче, ніж у 2013 і 2014 рр. Але цей показник значно вищий, ніж рентабельність банківських послуг в цілому по банківській системі (в 2,4 разу) і державних банків (в 5,6 разу).

На рис. 5 зображено динаміку процентної маржі до валового доходу. Якщо в 2010 – 2012 рр. процентна маржа до валового доходу в державних банках і в цілому в банківській системі перевищувала аналогічний показник в іноземних банках, то в 2013 р. ситуація змінилася:

- процентна маржа до валового доходу в іноземних банках становила 17,322 %, що в два рази вище, ніж у державних банках, і в півтора рази – ніж у цілому в банківській системі;

- в 2015 р. істотно знизився досліджуваний показник як по іноземних банках, так і в цілому по банківській системі, і істотно скоротився розрив між державними та іноземними банками.

У 2015 р. процентна маржа до валового доходу в іноземних банках становила 13,15 %, державних – 8,85 %, в цілому по банківській системі – 10,59 %.

Непроцентні витрати до валового доходу протягом усього досліджуваного періоду вищі в державних банках. При цьому, якщо в попередніх роках розрив між державними та іноземними банками був незначний, то в 2015 р. цей розрив істотно збільшився і становив майже 36,0%.

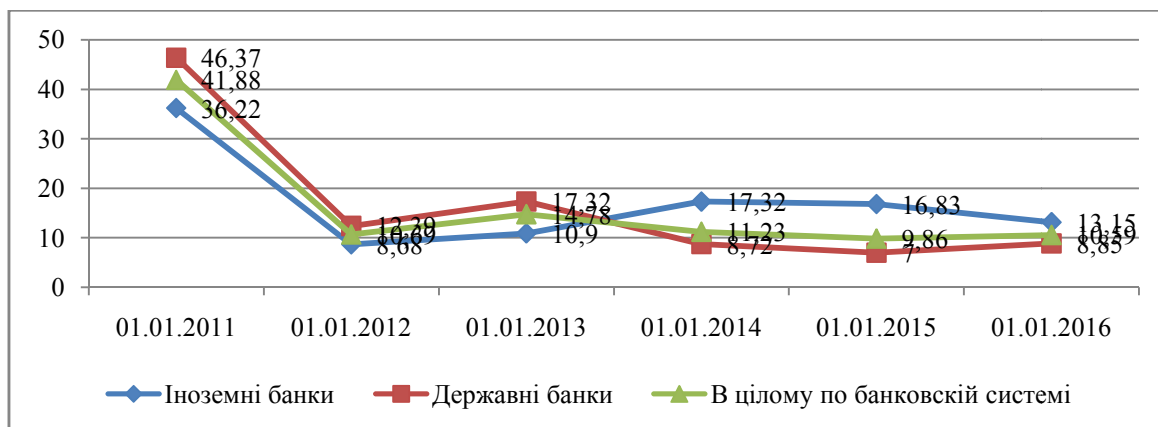

Рис. 5. Динаміка процентної маржі до валового доходу

Джерело: складено на підставі джерел [4–8].

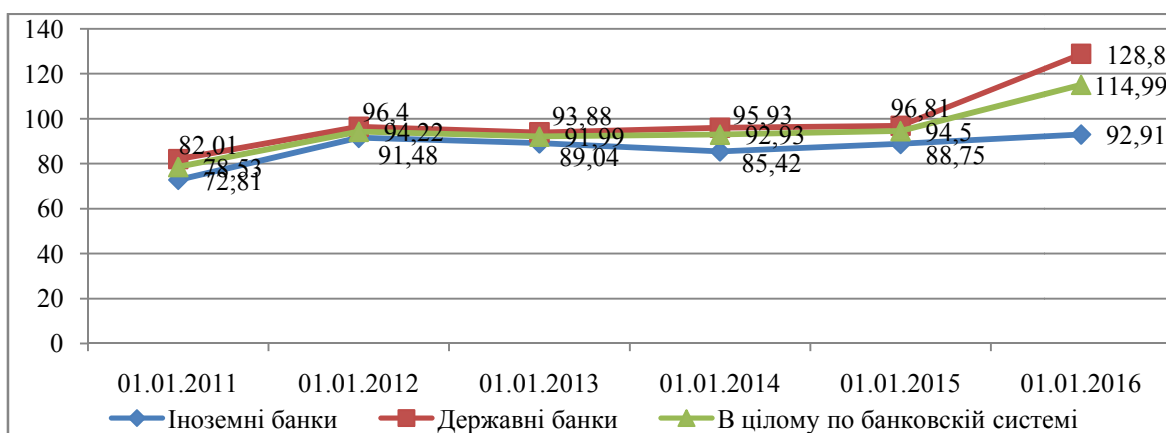

Рис. 6. Динаміка непроцентних витрат до валового доходу

Джерело: складено на підставі джерел [4–8].

Протягом усього досліджуваного періоду витрати на персонал до валового доходу вищі в іноземних банках, ніж у державних (рис. 7).

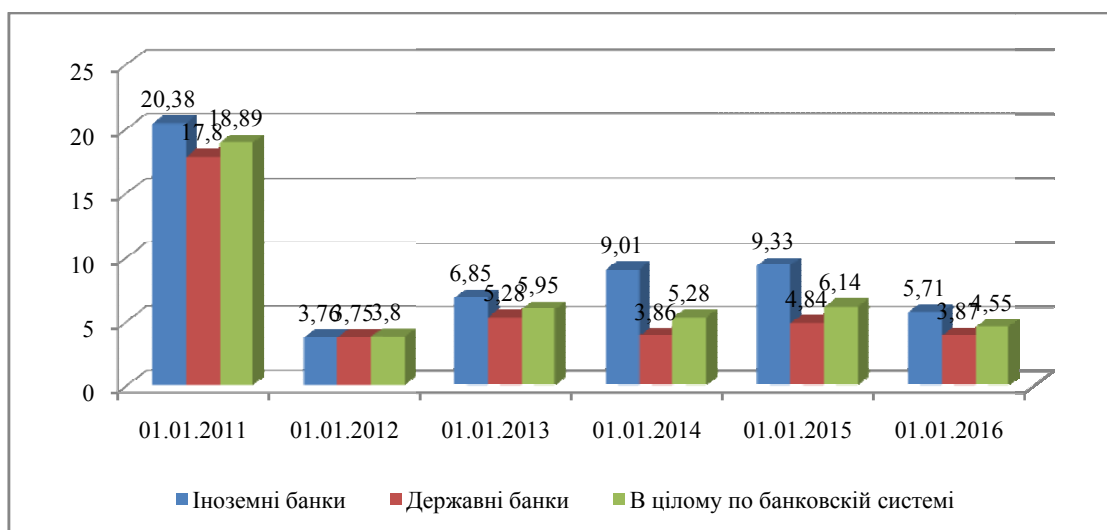
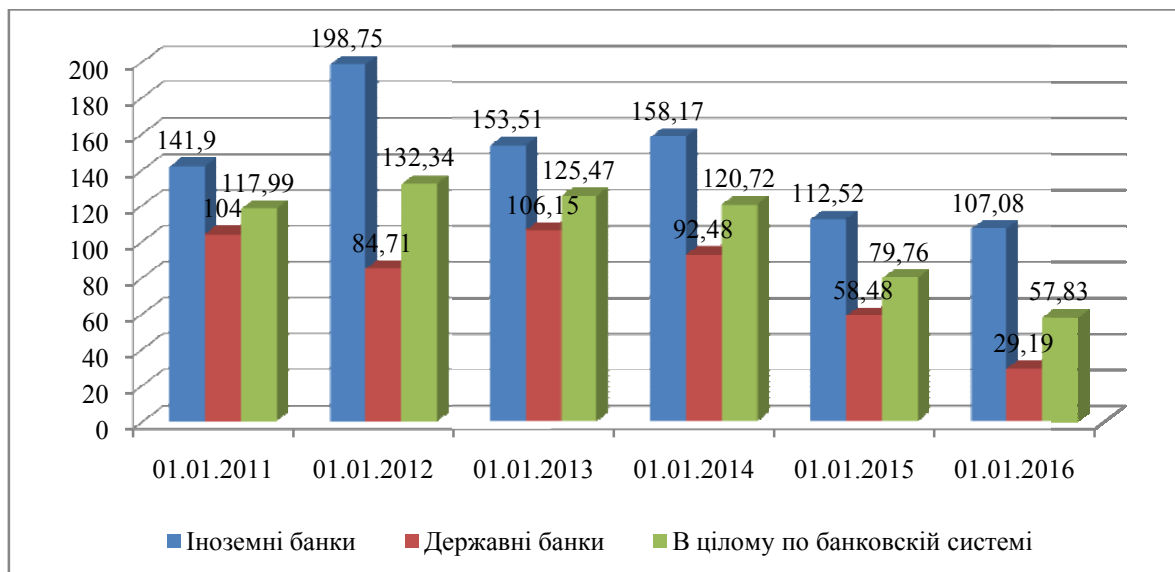

Рис. 7. Динаміка витрат на персонал до валового доходу

Джерело: складено на підставі джерел [4–8].

Так, у 2015 р. в іноземних банках було витрачено на персонал 5,71 % валового доходу проти 3,87 % в державних банках. Протягом усього досліджуваного періоду витрати на персонал в іноземних банках вищі, ніж у державних, крім 2011 р.

Рис. 8. наочно демонструє, що великі витрати на персонал окупаються: в 2015 р. іноземні банки отримали 5,17 % прибутку до витрат на персонал, у той час як державні – менше 1 %.

Рис. 8. Динаміка прибутку до витрат на персонал

Джерело: складено на підставі джерел [4–8].

Висновки. Таким чином, незважаючи на спроби влади зберегти домінуюче становище держсектора в економіці, а іноземних банків – у банківській системі Республіки Білорусь, час показує, що такий підхід позбавлений економічного сенсу.

На прикладі банківського сектора можна побачити, що активи, які належать державі, демонструють більш низьку ефективність своєї роботи, ніж іноземні банки, що прийшли на фінансовий ринок Білорусі в останні роки.

Список використаної літератури

1. Банковский кодекс Республики Беларусь от 25 октября 2000 г. № 441-3 (с изменениями и дополнениями от 4 июня 2015 г. № 268-3) [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.expert.by/EC/monitorings/225259.txt>
2. Абалкина А. А. Иностраные банки в Беларуси : роль российских кредитных организаций / А. А. Абалкина // Банковское дело. – 2012. – № 8. – С. 29–33.
3. Авдонин А. Влияние открытости банковской системы на экономический рост / А. Авдонин, С. Пасеко // Банковский вестник. – 2014 – № 1/606 – С. 10–19.
4. Информационный сборник «Банковский сектор Республики Беларусь. Краткая характеристика устойчивости функционирования. 1 января 2012 г.» [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.nbrb.by/publications/banksector/bs_20120101.pdf
5. Информационный сборник «Банковский сектор Республики Беларусь. Краткая характеристика устойчивости функционирования. 1 января 2013 г.» / [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.nbrb.by/publications/banksector/bs_20130101.pdf
6. Информационный сборник «Банковский сектор Республики Беларусь. Краткая характеристика устойчивости функционирования. 1 января 2014 г.» / [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.nbrb.by/publications/banksector/bs_20140101.pdf
7. Информационный сборник «Банковский сектор Республики Беларусь. Краткая характеристика устойчивости функционирования. 1 января 2015 г.» / [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.nbrb.by/publications/banksector/bs_20140101.pdf
8. Информационный сборник «Банковский сектор Республики Беларусь. Краткая характеристика устойчивости функционирования. 1 января 2016 г.» / [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.nbrb.by/publications/banksector/bs_20140101.pdf

9. Либерализация финансового рынка Республики Беларусь в рамках ЕАЭС. – СПб. : ЦИИ ЕАБР, 2016. – 68 с.
10. Национальный Интернет-портал Республики Беларусь [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.belstat.by/>
11. Отчет Национального банка за 2015 год Указ Президента Республики Беларусь 09.06.2016 № 200 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://www.nbrb.by/publications/report/report2015.pdf>

References

1. Banking codex of the Republic of Belarus on 25 October 2000 No. 441-3 [Bankovskiy kodeks Respubliki Belarus' ot 25 oktyabrya 2000 g. № 441-Z], available at: <http://www.expert.by/ES/monitorings/225259.txt>
2. Abalkina, A. A. (2012), "Foreign banks in Belarus: the role of Russian credit organizations" ["Inostrannyye banki v Belarusi: rol' rossiyskikh kreditnykh organizatsiy"], *Bankovskoye delo*, No. 8, pp. 29–33.
3. Avdonin, A., Paseko, S. (2014), "The influence of banking system openness on economic growth" ["Vliyaniye otkrytosti bankovskoy sistemy na ekonomicheskiy rost"], *Bankovskiy vestnik*, No. 1/606, pp. 10–19.
4. Information bulletin "Banking sector of the Republic of Belarus. Short characteristics of functioning stability. The 1st January, 2012" [Informatsionnyy sbornik "Bankovskiy sektor Respubliki Belarus'. Kratkaya kharakteristika ustoychivosti funktsionirovaniya. 1 yanvarya 2012 g."], available at: http://www.nbrb.by/publications/banksector/bs_20120101.pdf
5. Information bulletin "Banking sector of the Republic of Belarus. Short characteristics of functioning stability. The 1st January, 2013" [Informatsionnyy sbornik "Bankovskiy sektor Respubliki Belarus'. Kratkaya kharakteristika ustoychivosti funktsionirovaniya. 1 yanvarya 2013 g."], available at: http://www.nbrb.by/publications/banksector/bs_20130101.pdf
6. Information bulletin "Banking sector of the Republic of Belarus. Short characteristics of functioning stability. The 1st January, 2014" [Informatsionnyy sbornik "Bankovskiy sektor Respubliki Belarus'. Kratkaya kharakteristika ustoychivosti funktsionirovaniya. 1 yanvarya 2014 g."], available at: http://www.nbrb.by/publications/banksector/bs_20140101.pdf
7. Information bulletin "Banking sector of the Republic of Belarus. Short characteristics of functioning stability. The 1st January, 2015" [Informatsionnyy sbornik "Bankovskiy sektor Respubliki Belarus'. Kratkaya kharakteristika ustoychivosti funktsionirovaniya. 1 yanvarya 2015 g."], available at: http://www.nbrb.by/publications/banksector/bs_20150101.pdf
8. Information bulletin "Banking sector of the Republic of Belarus. Short characteristics of functioning stability. The 1st January, 2016" [Informatsionnyy sbornik "Bankovskiy sektor Respubliki Belarus'. Kratkaya kharakteristika ustoychivosti funktsionirovaniya. 1 yanvarya 2016 g."], available at: http://www.nbrb.by/publications/banksector/bs_20160101.pdf
9. Financial market liberalization in the network of EAES (2016), [Liberalizatsiya finansovogo rynka Respubliki Belarus' v ramkakh EAES], TsII EABR, St. Petersburg, 68 p.
10. National Internet-portal of the Republic of Belarus [Natsional'niy Internet-portal Respubliki Belarus'], available at: <http://www.belstat.by/>
11. The National Bank report on 2015 The decree of the President of the Republic of Belarus on 09.06.2016 No. 200 [Otchet Natsional'nogo banka za 2015 god Ukaz Prezidenta Respubliki Belarus' 09.06.2016 № 200], available at: <https://www.nbrb.by/publications/report/report2015.pdf>

L. Mekh, O. Mieshko

FOREIGN CAPITAL IN BANKING SYSTEM OF THE REPUBLIC OF BELARUS

The article focuses on historical, legal and economic issues of foreign capital admission to banking system of the Republic of Belarus. The place of foreign banks in the structure of assets and banking system capital of Belarus is determined. Institutional characteristics of banking system of Belarus, data ownership and the total amount of authorized fund of Belarusian banks are considered.

The analysis of the dynamics of foreign bank capital and its share in the assets of banking system of Belarus shows that the capital grew 4.6 times while the share capital of foreign banks increased from 22.89 to 29.94 % for the period of 2011 – 2015. The dynamics of foreign banks profit before taxes and after paying, the dynamics of foreign banks ROA and ROE after taxes, interest margin to gross income as well as the effectiveness of foreign banks have been analyzed. It has been proved that the assets belonging to the state show a lower efficiency of the work than the foreign banks that have come to financial market of Belarus in recent years.

Keywords: *foreign capital, liberalization, banking system, Republic of Belarus, foreign bank, effectiveness.*